

Ιόνιο Πανεπιστήμιο
Τμήμα Αρχειονομίας-Βιβλιοθηκονομίας
Εργαστήριο Ψηφιακών Βιβλιοθηκών
& Ηλεκτρονικής Δημοσίευσης

Βιβλιοθηκονόμος γεωγραφικών συλλογών (GIS Librarian) : υπερβολή ή αναγκαιότητα;

Ιφιγένεια Βαρδακώστα

Υποψ.Διδ.Ιονίου Παν/μίου

Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης

Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου

Σαράντος Καπιδάκης

Καθηγητής Ιονίου Παν/μίου

Η γεωγραφική πληροφορία

- 2,5 τετράκις εκατ.bytes φέρουν κάποιου είδους αναφορά θέσης
(United Nations, 2012)
- Το 80% των παγκόσμιων οικονομικών και πολιτικών αποφάσεων περιλαμβάνουν άμεσα ή έμμεσα γεωγραφική πληροφορία
(Gore, 1998 ; Boxall, 2005)
- Οι περισσότερες αποφάσεις της καθημερινής μας ζωής έχουν γεωγραφικές συνέπειες.
- Η επεξεργασία της ΓΠ περιλαμβάνει σύνθετες και περίπλοκες αποφάσεις που σε ένα μεγάλο εύρος είναι μοναδικές
(Longley e.a., 2010)

Περιεχόμενα

- Ορισμοί
- Πολιτικές Ανάπτυξης Γεωχωρικών Συλλογών
- Στοιχεία από έρευνες
- GIS Βιβλιοθηκονόμος (ορισμός)
- Διαμορφούμενες συνθήκες
- Δεξιότητες
- Ρόλος του GIS Βιβλιοθηκονόμου

Γεωγραφική Πληροφορία (ΓΠ)

Η πληροφορία για αντικείμενα ή φαινόμενα που σχετίζονται με μια τοποθεσία στην επιφάνεια της γης

(Association of Geography Information)

Γεωγραφική Συλλογή (ΓΣ)

Η ΓΣ αποτελείται από τεκμήρια όπως βιβλία, χάρτες, άτλαντες, αεροφωτογραφίες κλπ που σχετίζονται με την επίδραση του ανθρώπου στη γη. Σχεδιάζεται έτσι ώστε να υποστηρίζει την εκπαιδευτική και ερευνητική δραστηριότητα του οργανισμού που εξυπηρετεί η Βιβλιοθήκη.

Γεωχωρικά Δεδομένα (ΓΔ)

Γεωχωρικά δεδομένα είναι ένα σύνολο από καταγραφές-μετρήσεις που σχετίζονται με αντικείμενα και φαινόμενα του χώρου. Πρόκειται για το σύνολο των στοιχείων για την περιοχή ενδιαφέροντος. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξή τους σε ένα GIS, είναι να αναφέρονται σε οντότητες οι οποίες είναι χωρικά προσανατολισμένες.

Γεωγραφικά Πληροφοριακά Συστήματα

«Είναι ένα ολοκληρωμένο σύστημα συλλογής, αποθήκευσης, διαχείρισης, ανάλυσης και απεικόνισης πληροφοριών σχετικών με ζητήματα γεωγραφικής φύσης»

(Goodchild, 1985)

«Αποτελούν μια ολοκληρωμένη συλλογή λογισμικού και δεδομένων που χρησιμοποιείται για την οπτικοποίηση και την οργάνωση στοιχείων που βασίζονται σε τόπο για σκοπούς γεωγραφικής ανάλυσης και τη δημιουργία χαρτών»

(Wade and Sommer, 2006, σ.90)

Οι έρευνές μας επιβεβαιώνουν ότι...

Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες παγκοσμίως

- συλλέγουν γεωχωρικά δεδομένα σε ποικιλία ειδών, μορφών και θεμάτων, και
- συντηρούν γεωγραφικές συλλογές (136/331)
- αναπτύσσουν GIS υπηρεσίες προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες των χρηστών τους (π.χ.32.3% εκπαίδευση χρηστών, 39.7% τεχνολογική υποδομή)

(Vardakosta and Kapidakis, 2011, 2012a-d)

Πολιτικές Ανάπτυξης Γεωχωρικών Συλλογών

Πολιτικές Ανάπτυξης Συλλογής (ΠΑΣ): «έγγραφο που καθορίζει το σκοπό και την φύση των συλλογών της βιβλιοθήκης καθώς και τις πολιτικές και τα σχέδια για την συνεχή ανάπτυξη των πηγών, με ακριβή σχεδιασμό των δυνατοτήτων των υπαρχόντων συλλογών στα θεματικά πεδία που έχουν επιλεγεί, αλλά και μια δήλωση της φιλοσοφίας της συλλογής όπως αυτή συνδέεται με τους στόχους του ιδρύματος, τα γενικά κριτήρια επιλογής και την πνευματική ελευθερία» (ALA, 1987)

Οι Πολιτικές Ανάπτυξης Γεωχωρικών Συλλογών (από έρευνές μας) παρατηρούνται σε:

- μικρό αριθμό ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών ανά τον κόσμο (24/136),
- ανομοιομορφία στην ορολογία και τα στοιχεία που παραθέτουν,
- κάποια κείμενα είναι μακροσκελή ενώ άλλα επιγραμματικά,
- στην πλειοψηφία των κειμένων των πολιτικών η πλειονότητα της πληροφορίας που παρέχεται είναι αυτή που αναφέρεται το πρόσωπο που σχετίζεται/είναι υπεύθυνο για την σύνταξη/επιμέλεια των πολιτικών **(52.4%)**

(Vardakosta and Kapidakis, 2012d)

Βιβλιοθηκονομία Γεωγραφικών Πληροφοριών Geographic Information Librarianship-GIL

«Η Βιβλιοθηκονομία Γεωγραφικών Πληροφοριών (GIL) μπορεί να οριστεί ως το επάγγελμα παροχής γεωγραφικών πληροφοριών και υπηρεσιών σ' ένα περιβάλλον βιβλιοθήκης»

(Weimer and Reehling, 2006)

Ο GIS – Βιβλιοθηκονόμος

Είναι ο επαγγελματίας της πληροφόρησης που διαθέτει:

- ✓ γνώσεις για μοντέλα δεδομένων GIS, για έννοιες, τεχνικές και τεχνολογίες, αλλά και
- ✓ γνώσεις για την πληροφορία και τη βιβλιοθηκονομική επιστήμη και ο οποίος μπορεί να εφαρμόσει αυτή τη γνώση στην
- ✓ συλλογή, οργάνωση, διανομή και συντήρηση γεωαναφερόμενων δεδομένων παρέχοντας έτσι μια
- ✓ βοήθεια στην πληροφόρηση για τα GIS και στην οπτικοποίηση των γεωχωρικών δεδομένων.

Maps, Media, Data, and Government Information

Martin Schreiner	Head of Maps, Media, Data, and Government Information	617-496-1718	E-mail
Lynn Sayers	Administration and Events Coordinator	617-495-2455	E-mail
John Baldisserotto	Electronic Documents/Data Librarian	617-496-2534	E-mail
Geoff Carens	Multimedia Reference Assistant	617-496-3495	E-mail
George Clark	Environmental Research Librarian	617-496-4018	E-mail
Diane Sredl	Data Reference Librarian	617-496-6936	E-mail
Julia Starkey	Senior IT Liaison and Instructional Technology Support	617-496-1455	E-mail
Paul Worster	Multimedia Librarian	617-495-8730	E-mail
Bonnie Burns	Librarian for Geographic Information Services	617-496-8125	E-mail
Joseph Garver	Librarian for Research Services and Collection Development	617-496-3670	E-mail
Louise Baptiste	Conservation/Exhibits Coordinator - Harvard Map Collection	617-495-2417	E-mail
Whitley Frost	Geographic Information Systems Technician - Harvard Map Collection	617-496-8365	E-mail
Jonathan Rosenwasser	Collection Management Assistant, Materials Transfer	617-495-2417	E-mail

Harvard University

LIBRARY

Library Services Univ. of North Carolina at Chapel Hill

Contact our GIS Librarians

Library Services strives to facilitate the use of GIS by our patrons. GIS

Library Services provides access to

vector and spatial data.

Library Services can assist you in projecting spatial data. Classroom training and [access to](#)

Library Services provides access to a wide range of data from local, state, and federal government sources

Library Services provides access to a wide range of data holdings can be browsed or searched using the

Amanda Henley

Philip McDaniel

Contact:

Scott Walker GIS Online courses

[Scanned Materials](#)

[Geospatial Data](#)

[Internet Resources](#)

[University Library](#)

[Princeton University](#)

Digital Cartography Specialist - Harvard Map Collection

At the Center, our patrons can

- create, modify, and print custom maps by using commercial GIS packages and data supplied by vendors or the patron.
- communicate research and project results by creating maps and maps for use in journal articles, term papers and theses.
- create data graphically by conducting "what-if" scenarios.
- access a rich collection of databases that provide both geospatial boundary and statistical information (e.g. census, environmental, geological, political, etc).
- obtain more timely and accurate results from their analyses.

Hours:

Monday through Friday 8:45 am - 5:00pm
Saturday & Sunday Closed

Tsering Wangyal Shawa, GIS and Map Librarian

Phone : (609) 258-6804

The Lewis Library, Room 228
Princeton University Library
Princeton, NJ 08544
Send your comments to Tsering Wangyal Shawa, GIS and Map Librarian
shawatw@princeton.edu

Princeton University

University of Florida George A. Smathers Libraries

+ Documents Dept > GIS Resources

Home
Quick Reference
Databases
Florida Govt
State & Local Govts
Federal Govt
Foreign Govts
International Orgs
GIS Dept
Map Library
Items in Storage
Search Aids
Ask a Question
Current Topics
Depository Information
New Titles

GIS Spatial Information Service Unit

GIS and Remote Sensing at the University of Florida is integrated into many academic departments and research efforts. In support of our patrons and the University's programs, the library offers FREE GIS and Remote Sensing consulting services.

The GIS Librarian is available to consult with faculty, staff and students on all aspects of spatially referenced data and GIS software. The librarian can also provide specialized GIS lectures, and related web pages. Large format plotting services are available for U.S. Government electronic maps and images such as 2000 Census maps, Nautical Charts, USGS DRG topographic maps and USGS DOQS.

Need Assistance?

GIS Coordinator, Joe Aufmuth: mapper@vlib.ufl.edu

Additional Resources

- [GIS Consulting and Plotting Services](#)
- [University of Florida GIS and Remote Sensing Contacts by Academic Department](#)
- [University of Florida Graduate-level GIS Certification](#)

The GIS community of the University has established a five-category curriculum that adds several courses to the standard Master or Ph.D. requirements, and results in official recognition of having completed the concentration by statements on participating students' transcripts and signified by a certificate issued by the Concentration's board of director.

[Survey and Mapping Related Societies](#)

University of Florida

Hours

Library Catalog

Οι προκλήσεις του ψηφιακού περιβάλλοντος

- η τεχνολογική ανάπτυξη
- η επαναχρησιμοποίηση των βιβλιογραφικών εγγραφών από διαφορετικούς και ετερογενείς φορείς στον ιστό
- εξάπλωση της εθελοντικής συλλογής της γεωγραφικής πληροφορίας
- η σημασιολογική ανάκτηση και αναζήτηση
- ο χρόνος και τα κόστη για την συγκέντρωση και μεταφορά των δεδομένων παραμένει ένα σημαντικό εμπόδιο για τους παρόχους δεδομένων
- οι αλλαγές στις πολιτικές δεδομένων και αναθεωρήσεις των προτύπων
- τα ζητήματα που σχετίζονται με την κυριότητα και την ασφάλεια των δεδομένων
- Η συνεχής παραγωγή δεδομένων

(Keßler, e.a., 2009; Mathys and Kamel Boulos, 2011)

Η αύξηση της ποσότητας και του τύπου του γεωγραφικού υλικού που ζητείται απαιτεί επαγγελματίες με εξειδικευμένες γνώσεις για:

- χαρτογραφικές πηγές (έντυπες και ψηφιακές),
- GIS,
- καταλογογράφηση ή χρήση μεταδεδομένων για έντυπες ή ψηφιακές πηγές,
- ενημέρωση για θέματα νομικής φύσης,
- μάρκετινγκ,
- διαπραγματευτικές ικανότητες,
- οικονομική αντίληψη,
- διαδικασία πρόσκτησης του υλικού,
- αποτελεσματική επικοινωνία,
- εξαγωγή σημασιολογικής και οντολογικής πληροφορίας,
- παρουσίαση της πληροφορίας σε μορφή που επιτρέπει την εύκολη εξερεύνηση από τους χρήστες.

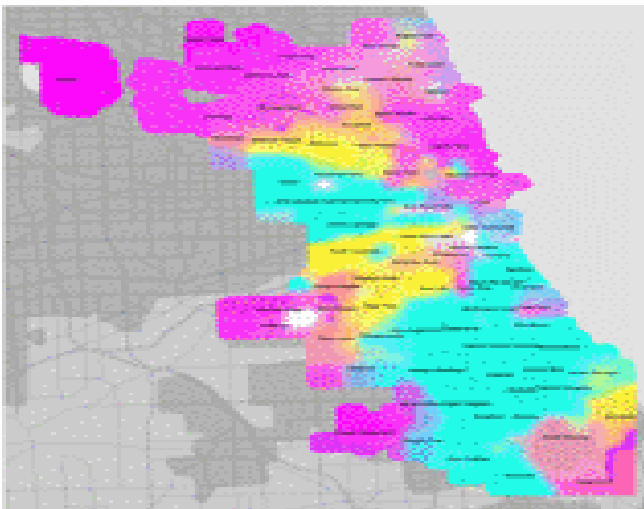
(Turton, 2007 ; Andrew e.a., 2008)

Η συμβολή των βιβλιοθηκονόμων στη δημιουργία πολιτικών ανάπτυξης γεωχωρικών συλλογών, εξαρτάται και καθορίζεται από:

- α) την γνώση του περιβάλλοντος στο οποίο θα λειτουργήσει η συλλογή και
- β) τις ανάγκες των χρηστών που θα εξυπηρετήσει

(Abresch e.a., 2008)

Συμπεράσματα

- Έχει επενδυθεί ποσότητα υποδομών και χρημάτων στη συλλογή, διαχείριση, διατήρηση και διανομή των γεωχωρικών δεδομένων
- η χρήση των GIS από τις βιβ/κες δημιουργεί ευκαιρίες συμβολής τους στο σχεδιασμό και τη λήψη αποφάσεων στον τομέα διακίνησης της γεωγραφικής πληροφορίας,
- η δημιουργία γεωχωρικών δεδομένων σε ιδρύματα/οργανισμούς απαιτεί την συμβολή του βιβλιοθηκονόμου στη συλλογή, επεξεργασία, διαχείριση και προώθησή τους στα μέλη της κοινότητας που εξυπηρετεί,
- η ορθολογικότερη δόμηση των γεωχωρικών συλλογών βάσει πολιτικών αποτελεί διαδικασία ενεργής συμμετοχής του βιβλιοθηκονόμου,
- η ζήτηση για νέα δεδομένα επιφέρει αυτόματα την αναγκαιότητα παροχής βοήθειας στους χρήστες ως προς τη διαχείρισή τους, αλλά και την κατεύθυνσή τους στις κατάλληλες πηγές για την κάλυψη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών τους αναγκών.

Ο μεσάζων της γεωγραφικής πληροφορίας και του χρήστη
σε ένα οργανωμένο περιβάλλον πληροφόρησης είναι ο
GIS - Βιβλιοθηκονόμος

